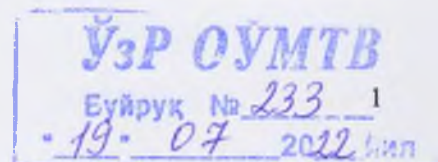

**O‘zbekiston Respublikasi
Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi**

**60820100 – O‘rmonchilik
bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablari**

Toshkent

ISHLAB CHIQLILGAN VA KIRITILGAN:

- Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti;

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi xuzuridagi Oliy, o‘rta maxsus va professional ta‘lim yo‘nalishlari bo‘yicha o‘quv –uslubiy birlashmalar faoliyati Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2022 yil «7» 04 dagi 3 - sonli yig‘ilishda ma‘qullangan.

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligining 2022 yil «19» 04 dagi 233 - sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi.

Mazkur Malaka talablari ”Oliy ta‘lim davlat ta‘lim standarti. Asosiy qoidalar”, ”Oliy ta‘lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me‘yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy va O‘rta maxsus ta‘lim vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	60820100 – <i>O'rmonchilik</i> bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi.....	4
1.1.	Qo'llanish sohasi	4
1.1.1.	60820100 – <i>O'rmonchilik</i> ta'lim yo'nalishi malaka talabining qo'llanilishi.....	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2.	60820100 – <i>O'rmonchilik</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tasnifi.....	4
1.2.1.	60820100 – <i>O'rmonchilik</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.....	4
1.2.2.	60820100 – <i>O'rmonchilik</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari.....	4
1.2.3.	60820100 – <i>O'rmonchilik</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari.....	5
1.2.4.	60820100 – <i>O'rmonchilik</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.....	5
2.	60820100– <i>O'rmonchilik</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar.....	6
2.1.	Umumiy kompetensiyalar.....	6
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar.....	6
	Bibliografik ma'lumotlar.....	8
	Kelishuv varag'i.....	9

1. 60820100 – O‘rmonchilik bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tavsifi

60820100 - O‘rmonchilik ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi va sirtqi ta’lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta’lim shakllari bo‘yicha o‘qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me‘yoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo‘llanish sohasi.

1.1.1. 60820100 – O‘rmonchilik ta’lim yo‘nalishi malaka talabining qo‘llanishi.

Malaka talabi **60820100 – O‘rmonchilik** ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta’lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talabning asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta’lim yo‘nalish bo‘yicha malaka talablari, o‘quv reja va o‘quv dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o‘quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas‘ul hamda o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv-uslubiy boshqarma (bo‘limi) boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor - o‘qituvchilari;

- ta’lim yo‘nalishining o‘quv reja va o‘quv dasturlarini o‘zlashtiruvchi oliy ta’lim tashkilotining talabalari;

- bakalavriat bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

- ta’limni boshqarish bo‘yicha vakolatli davlat organlari;

- oliy ta’lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta‘minlovchi organlar;

- oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat kiluvchi vakolatli davlat organlari;

- kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

- oliy ta’lim tashkilotlariga o‘qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ota-onalari va boshka manfaatdor shaxslar.

1.2. 60820100 – O‘rmonchilik ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. 60820100 – O‘rmonchilik ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.

60820100 – O‘rmonchilik – “O‘rmon xo‘jaligi” ta’lim sohasiga oid yo‘nalish bo‘lib, yer, suv, energetik va moddiy-texnika resurslaridan samarali foydalanishni oshirish maqsadida o‘rmonlarni ko‘paytirish, o‘rmon mahsulotlarini ishlab chiqarish, ko‘chat yetishtirish, o‘rmon xo‘jaligining urug‘ va ko‘chatlarga bo‘lgan ehtiyojini qondirishda ishtirok etish, o‘rmonchilik ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish, o‘rmon mahsuldorligi va sifatini oshirish, kasbiy faoliyatida texnik vositalardan oqilona foydalanish usul va uslublari majmuasini qamrab oladi.

1.2.2. 60820100– O‘rmonchilik ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob‘ektlari:

- O‘rmon xo‘jaligi davlat qo‘mitasi va uning tizimidagi tashkilotlar, o‘rmon xo‘jaligi ishlab chiqarishi bilan bog‘liq davlat va nodavlat tashkilotlar, korxonalar va muassasalar, kompaniyalar (firmalar), ishlab chiqarish birlashmalari, va boshqalar;

- yer, suv, energetik va moddiy – texnika resurslari, tabiiy va sun‘iy o‘rmonlar, kimyoviy va biologik vositalar; texnik asbob uskunalari; o‘rmon xo‘jaligi texnikalari; agrotexnik tadbirlar;

- o‘rmon xo‘jaligining urug‘ va ko‘chatlarga bo‘lgan ehtiyojini qondirishda ishtirok etish;

- o‘rmonchilikda qo‘llaniladigan ishlab chiqarish jarayonlari;

- ilmiy tadqiqot jarayonlari;

- o‘rmon xo‘jaligi korxonalarini va tashkilotlarining boshqaruv tizimlari.

60820100 – O‘rmonchilik ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavriat bitiruvchilari pedagogik qayta tayyorlashdan o‘tgandan keyin, professional ta’lim muassasalarida ta’limning vakolatli

boshqaruv organlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o'qitish bo'yicha pedagogik faoliyati bilan shug'ullanish huquqiga ega bo'ladi. Bakalavriatning kasb ta'limi yo'nalishlari bundan mustasno.

1.2.3. 60820100 – O'rmonchilik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari

- tashkiliy-boshqaruv;
- texnologik-ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish;
- ilmiy-tadqiqot;
- loyiha-texnologik;
- tadbirkorlik.

1.2.4. 60820100 – O'rmonchilik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.

60820100 – O'rmonchilik ta'lim yo'nalishi bo'yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, ob'ektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo'lishi lozim:

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

- ishlab chiqarishni tashkil etish va boshqarish;
- tashkilot va korxonalar faoliyatini strategik rivojlantirishda zamonaviy bilimlarni qo'llash orqali boshqarish;
- tashkilot, korxonalar va ularning alohida bo'linmalari tashkiliy tuzilmasini optimallashtirish, xodimlarning professional tayyorgarlik darajasini oshirib borishni tashkil qilish va boshqarish, mehnat salohiyatidan samarali foydalanishni rejalashtirish, mehnatni rag'batlantirish tizimini yo'lga qo'yish;
- birlamchi ishlab chiqaruvchi bo'g'in ishini tashkil qilish va uni boshqarish;
- bajarayotgan faoliyati bo'yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishlarning natijalarini baholash;
- kasbga oid muammolar yechimlarini amaliyotga tadbiiq etish, ishlab chiqarish jarayonida sifatni boshqarish.

Texnologik-ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish faoliyatida:

- korxonalar tashkiliy-boshqaruv faoliyatida qabul qilinadigan qarorlarni ijtimoiy-iqtisodiy samaradorlik mezonlari asosida ishlab chiqishda hamda qarorlarni muqobil variantini tanlab olishni asoslashda ishtirok etish;
- zamonaviy axborot texnologiyalardan foydalanish, ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash usullari va mexanizmlarini ishlab chiqish;
- atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilish;
- ishlab chiqarish jarayonlari va resurslaridan foydalanishni rejalashtirish, favqulodda sodir bo'lishi mumkin bo'lgan xavf-xatarlarni tahlil qilish;
- ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish korxonalariga investisiyalarni jalb qilish mexanizmlarini qo'llash, investitsion loyihalarni ishlab chiqish.

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

- ilmiy-tadqiqot institutlari va markazlarda tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish usullari bo'yicha ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirishga qatnashish;
- xo'jalik yurituvchi subyektlarni zamonaviy boshqarish tizimini ta'minlashga bag'ishlangan mamlakatdagi va xorijiy davlatlardagi fan-texnika yutuqlari, maxsus adabiyotlar va boshqa ilmiy-texnik axborotlarni o'rganish;
- tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish tizimini ta'minlash borasidagi muammoli mavzular bo'yicha axborotlarni yig'ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tizimlashtirish ishlarini amalga oshirish;

- internet tarmog'ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma'lumotlarni maqsadga yo'nalgan holda qidirish va topish;

- ilmiy tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;

- tadqiqot natijalari va ishlanmalarni tadbiq etish.

Loyiha-texnologik faoliyatida:

- istiqbolli shakl va navlarni ochiq yerlarda plantatsiyasini barpo etish loyixasini ishlab chiqish va biologik materiallarni tayyorlash;

- o'rmonlar barpo etish va parvarishlash loyixasini ishlab chiqish, o'rmon ko'chatzorlari tuzish loyixasini ishlab chiqish;

- o'rmon barpo etish va parvarishlash agrotexnikasini texnologik qismini ishlab chiqish;

- loyihalashtirishda zamonaviy kommunikatsion, informatika va kompyuter texnologiyalaridan foydalanish.

Tadbirkorlik faoliyatida:

- yangi biznes-loyihalarni shakllantirish va amalga oshirish;

- biznesni tashkil etish, biznes-rejalarni ishlab chiqish va amalga oshirish.

2. 60820100 – O'rmonchilik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olish;

- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilish;

- axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatida qo'llay bilishi, axborotlarni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish;

- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish;

- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida tasavvurga ega bo'lish.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- me'yoriy-huquqiy hujjatlarni izlash, tahlil qilish va ulardan kasbiy faoliyatida foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lish;

- tashkiliy tuzilmalarni optimallashtirish, kadrlarni boshqarish strategiyasini qo'llash, tadbirlarni rejalashtirish va amalga oshirish ko'nikmalariga ega bo'lish;

- muzokaralar, uchrashuvlar, ishbilarmonlik yozishmalarini olib borish va onlayn aloqalarni amalga oshirishni bilish;

- korporativ axborot tizimlarini, moliyaviy-iqtisodiy tahlil va moliyaviy hisobotni tayyorlashni, ma'lumotlar bazasini yuritishni bilish;

- o'rmonchilik obyektlarida strategik va operasion boshqaruv vazifalarini, ishni tashkil qilish, boshqarishning zamonaviy texnologiyalarini, xodimlar jamoasiga yetakchilik qilishni bilish;

- atrof-muhitni muhofaza qilish va hayot faoliyati xavfsizligi, texnika xavfsizligi talablari asosida o'rmon xo'jaligi ishlab chiqarish jarayonlari monitoringini amalga oshirish chora-tadbirlari rejasini tuzish va nazorat qilish ko'nikmalariga ega bo'lish;

- o'rmon barpo etish va parvarishlashda texnologik kartadan foydalanish;

- o'rmonchilikda samarali va resurs tejankor faoliyatni tashkil eta olish;

- o'rmon barpo etish va parvarishlash bo'yicha ishlab chiqarish jarayonlari, agrotexnik tadbirlarning bajarilishi samarali usullarini qo'llash ko'nikmalariga ega bo'lish;

- yechilayotgan ilmiy muammolar va topshiriqlarning konseptual hamda nazariy modellarini ishlab chiqish va ilmiy-tadqiqot natijalari bo'yicha tavsiyalar va ishlanmalarni amaliyotga tadbir etish ko'nikmalariga ega bo'lish.

Tayanch so'zlar:

O'rmonchilik, o'rmon barpo etish va parvarishlash agrotexnikasi, o'rmon ko'chatzori, kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat ob'ekti, kasbiy faoliyat sohasi, o'quv reja va, fan dasturi (bakalavriat dasturi), o'quv jarayoni, loyiha-texnologik faoliyat, xizmat ko'rsatish, malaka amaliyoti, atrof-muhitni muhofaza qilish va hayot faoliyati xavfsizligi, texnika xavfsizligi, ishlab chiqarish texnologik, tashkiliy-boshqaruv, loyiha-texnologik, ilmiy-tadqiqot jarayonlari, oliy ta'lim muassasasi, ta'lim jarayoni, boshqaruv jarayoni, biznes-loyiha.

KELISHUV VARAG'I

ISHLAB CHIQLDI:

**Samarqand davlat veterinariya meditsinasi,
chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti**

Rektor **X.B. Yunusov**

2022 yil « _____ » _____

M.O'.

KELISHILDI:

**O'zbekiston Respublikasi
Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi
huzuridagi Oliy ta'limni rivojlantirish
tadqiqotlari va ilg'or texnologiyalarni
tadbiq etish markazi**

Direktor **Sh. Yakubov**

2022 yil « _____ » _____

M.O'.

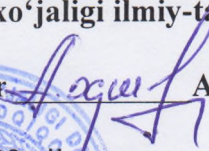
**O'zbekiston Respublikasi
Veterinariya va chorvachilikni rivojlantirish
davlat qo'mitasi**

Rais **B.T. Norqobilov**

2022 yil « _____ » _____

O'rmon xo'jaligi ilmiy-tadqiqot instituti

Direktor **A.X. Hamzayev**

2022 yil « _____ » _____

M.O'.

**Toshkent davlat agrar
universiteti**

1-prorektor **S.Y. Islomov**

2022 yil « _____ » _____

M.O'.

